

PRENUMERATA.

Kurjer Warszawski wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta rano, a nadto wychodzi stale w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych, dodatki poranne.

Warunki prenumeraty podane są w nagłówku numeru głównego.

Oddzielna przedpłata na dodatek poranny przyjmowana być nie może.

Dziś: Zaśl. N. Marji P.
Czwartek: Tymoteusza Bisk. M.
Piątek: Nawr. św. Pawła Ap.
Sobota: Polikarpa Bisk. M.

KURIER WARSZAWSKI.

Dodatek poranny.

Wschód słońca o godzinie 8 minut 0.
Zachód " " 4 " 23.
Długość dnia godzin " 8 " 23.
Przybyło " " 0 " 43.

Wschód księżyca o godzinie 11 minut 49 w.
Zachód " " 10 " 53 r.
Wysokość wody na Wiśle stóp 4 cali 3.
Dziś o godzinie 4-ej rano zimna 3° R.

OGŁOSZENIA.

Reklamy: za jeden wiersz garbontowy albo jego miejsce pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.

Nekrologja: za jeden wiersz 15 kop.
Zwyczajne i małe ogłoszenia w dodatkach porannych nie zamieszczają się.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor codziennie od 8-ej rano do 8-ej wiecz., w niedziele i święta od 10 do 1 w poł.

Niedziela: Jana Chryzostoma B.
Poniedziałek: Wincentego Męcz.
Wtorek: Franciszka Salego B.
Środa: Martyny Panny M.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: plac Teatralny nr. 9. — Telefon Redakcji nr. 126. — Telefon Administr. 141.

KALENDARZ.

Imiona słowiańskie: Dziś Wrocław, jutro Chwaliboga.
Zgromadzenia: Sesja zgromadzenia szewców. (Sala magistratu — 5 po południu.) — Posiedzenie członków wydziału egzaminacyjnego i wsparcia Towarzystwa dobroczynności. (Gmach Towarzystwa na Krak.-Przedm. — 5 po południu.) — Sesja zgromadzenia bednarzy. (Sala wydziału kas pożyczkowych w magistracie — 5 po południu.) — Sesja zgromadzenia młodszych felczerów. (Mieszkanie starszego, Świętojska 2 — 5 po południu.) — Posiedzenie członków komisyj technicznej komitetu kanalizacyjnego. (Nowy lokal zarządu kanalizacji, Królewska 41 — 7 1/2 wieczorem.) — Posiedzenie członków komisji IV-ej technicznej Towarzystwa ogrodniczego. (Lokal Towarzystwa, Chmielna — 7 1/2 wieczorem.)

Wybory: Składanie kartek wyborczych na reprezentantów Towarzystwa resursy obywatelskiej. (Gmach resursy na Krak.-Przedm. — od 6—9-ej wieczorem.)

Wystawy: Wystawa Towarzystwa sztuk pięknych. (Krak.-Przedm. № 15 — od 10-ej rano do 6-ej po południu.) — Wystawa obrazów Krywulka. (Hotel Europejski — od 10-ej rano do 7-ej wieczorem.) — Wystawa konkursowa sztuki ornamentacyjnej i dekoracyjnej. (Krak.-Przedm., róg Królewskiej — od 10-ej rano do 4-ej po południu.)

Odczyty: Dla członków Towarzystwa ogrodniczego i osób, przez nich wprowadzonych, pogadanka p. J. Kaczyńskiego "O warzywnictwie". (Lokal Towarzystwa, Chmielna — 7 wieczorem.)

Zabawy: Doroczny bal na dochód warszawskiego domu schronienia "Przytulisko". (Sala ratuszowa — 10 wieczorem.)
Koncerty: Wykór zwyczajny Towarzystwa muzycznego. (Sale rezerwowe — 8 wieczorem.)

Teatry: Wielki: Dziś "Lena", jutro "Linda z Chamounix" (występ gościnny panny Elly Russel); — Rozmaitości: dziś "Białe goździki", "Pan Benet" i "Teodolinda", jutro "Jan de Thommeray"; — Mały: dziś "Pierścień rodzinny", jutro "U ciutni" i "Grube ryby". (7 1/2 wieczorem.)

Ogród zoologiczny: ulica Bagatela. (Otwarty codziennie od 10-ej rano do wieczora.)

Lombard miejski: Gotówki w kasie lombardu do rozdania na zastawy znajduje się na dzień dzisiejszy rs. 1402 kop. 68. (Pożyczki wydawane będą. Wykup i prolongata skuteczna się od 9-ej rano do 1-ej po południu.)

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

Telegram z Petersburga doniósł onegdaj o postanowieniu utworzenia we wszystkich miastach komitetów sanitarnych, czuwających nad dobrocią produktów spożywczych. W uzupełnieniu tej wiadomo-

ści otrzymujemy następujące szczegóły: Projekt wyszedł z departamentu medycznego, gdzie ze składowych raportów przekonano się, iż zafałszowanie artykułów spożywczych, głównie zaś win i nabiału, wzrosło we wszystkich miastach z ujmą dla zdrowia mieszkańców. Ponieważ nadzór policyjno-lekarski okazał się w tym względzie niedostateczny, przeto będą utworzone specjalne komisje złożone z przedstawicieli władz policyjno-administracyjnych, lekarzy i powołanych obywateli. Zadaniem komisji będą: 1) częste rewizje produktów na placach targowych; 2) podobne rewizje w sklepach i zakładach, sprzedających żywność oraz napoje; 3) pociąganie winnych zafałszowania do odpowiedzialności sądowej i 4) w razie koniecznych do kar wymierzanych w drodze administracyjnej. Jednocześnie departament występuje w drodze prawodawczej o zwiększenie kar, wymierzanych na fałszerzy produktów spożywczych, a to celem osadzania ich w aresztach od 1—3 miesięcy. Również, jako jeden ze środków powstrzymujących od zafałszowań, będzie przysługujące komisarzom prawo zamykania na czas nieograniczony sklepów i zakładów spożywczych tym osobom, którym przestępstwo zostanie udowodnione. Jednocześnie z wprowadzeniem komisji sanitarnych mają być zakładane obowiązkowo pracownie rozbiorowe miejskie dla analizy konfiskowanych artykułów.

Departament lekarski ogłosił w *Praw. wiest.* zakaz przywozu od Nowego roku do Francji drogą lądową i wodną wszelkiego bydła ruskiego i produktów bydłych, z wyjątkiem mięsa. Przywóz owiec dozwolony jest tylko na rzeź natychmiastową, przy czym na granicy okazywać należy świadectwo władz policyjnych i weterynaryjnych, poświadczone przez konsulat francuski.

W sferach właściwych ponownie poruszony został projekt ustanawiania etatowych posad sekretarzy i ich pomocników przy sądach pokoju. W tym celu w krótkim czasie wysłane ma być przedstawienie do władzy decydującej.

Dla kontroli znajomości języka ruskiego na uniwersytecie tutejszym, studenci wydziału lekarskiego odtąd corocznie składać będą egzamina pisemne. Na I-ym kursie egzamina te będą równocześnie z egzaminem ustnym, studenci II-go kursu w r. b. przedstawić mają rozprawę p. n. "Fizjologia mięśni", wreszcie studenci III-go i IV-go kursu stopień z języka ruskiego otrzymywać będą za t. zw. historie choroby. Wszystkie te prace pod względem języka oceniać będzie lektor języka ruskiego, niezależnie zaś od tego profesor właściwego przedmiotu. Dotąd tylko studenci I-go kursu wydziału lekarskiego składali egzamina z języka ruskiego.

Z powodu potrzeby rozprzestrzenienia stacji głównej kolei wiedeńskiej, w drodze prawodawczej wydane zostało postanowienie, ażeby w razie nie zgodzenia się na odstąpienie dobrowolne potrzebnych gruntów, zastosowane było wywłaszczenie na mocy ogólnych przepisów, w tym razie obowiązujących.

Zarządy tutejszych kolei otrzymały zawiadomienie o odmownej decyzji ministerjum komunikacji w przedmiocie pozostawienia czasowego dzisiejszych kas emerytalnych. W skutek tego nastąpić musi zorganizowanie kas emerytalnych podług typu normalnej ustawy. Co do likwidacji dawnych kas emerytalnych, wydane będą osobne przepisy, wypracowane już z polecenia ministerjum przez p. Rudolfa, referenta ministerjum komunikacji, które obecnie przesłane zostały do opinii ministerjum: skarbu, sprawiedliwości i do kontrolera państwa.

Projekt Towarzystwa tramwajowego o podzielenie kursów krańcowych, na 8 sekcji każdy, z prawem przejazdu 4-ech sekcji za jedną opłatę, uzyskał już zatwierdzenie zarządu miejskiego tytułem próby. Na sekcje podzielane będą następujące kursy: 1) Mokotów, plac Zamkowy, Powązki; 2) Mokotów, plac Teatralny, Wola; 3) Powązki, Plac Teatralny, stacja towarowa. Nadto magistrat porucił Towarzystwu kolei konnej przedstawić opinię swoją co do wprowadzenia kursów korespondencyjnych.

12)

JEDNA SETNA.

Przez

Elizę Orzeszkową.

(Dalszy ciąg.)

— Więc i tobie, babuniu, bywa czasem ciężko na sercu?

— O i jak, królecuku! któż na tym świecie żalów i bied swoich nie ma? Inni o niej pozapominali. Dwoje dzieci na ementarzku leży, dwoje innych w świat daleki wyprawili i rzadkie o nich wieści miwam a pomocy od nich to już żadnej. Nie dziwię się temu, bo biedni oni są, i samym im ciężko na świecie, ale serce tęskni czasem i boli...

Krewnych też w okolicy ma: siostrzenice, bratanek, ale nie widuje ich prawie nigdy, naprzykrzać się nie chce, a oni sami nie pamiętają o niej... a jakże! kto tam o takiej starej pamiętać będzie? a do tego i zapracowani oni nieboraczki, od świętej ziemi każdy kęs chleba w pocie czoła dostają... niech im tam Pan Bóg Najwyższy błogosławi i wszystko dobre daj!...

Ale jej czasem smętno, że jak ten słup na polu sama jedna na świecie została. Pociesza się tedy, jak może, to pacierzem, to piosenką, to przypominaniem sobie swoich dawnych czasów...

Bo to, królecuku, wszystkie czasy mają swój czas, a komu pan Bóg Najwyższy choć kropeczki słodyczy na tym świecie udzielił, ten, choć potem i gorycze pić mu przychodzi, spokojnie i z podziękowaniem dołą swoją znoś powinien. Bo to, królecuku, czy ja królowa, by mnie zawsze wszystko na rozka-

zy stawało? albo święta, by mnie już na ziemi aniołowie samą światłością koronowali?

Nie wiedziałam, czy śnię, czy czuwam, czy duch miedra, lub serce anioła przez usta tej starej prostaczki przemawia. Dla nikogo nagany, przeciw nikomu skargi; ciche tylko westchnienie, a zaraz potem znowu błogosławieństwo dla wszystkich i dla wszystkiego.

— Czy i w zimie tutaj mieszkacie, babuniu!
— A jakże, królecuku! i w zimie i w zimie...
— Ależ ja tu pieca nie widzę...
— Cha, cha, cha, królecuku, jaki ty sobie zabawny. Trudno widzieć to, czego nie ma i nigdy nie było!

— Więc jakże... to mrozi...
Czy uwierzysz, doktorze, że pytanie to zadając, drzałem tak, jak by zimno mrozu do kości mi przeszływało? A ona zaśmiała się znowu i opowiadała.

— Ot, tak, królecuku, w mrozi... te szczeliny we drzwiach, aby przez nie gorsze jeszcze zimno nie wiało, wskroś mchem pozatykałam... okienko deska zakryję i taką tylko szparkę zostawię, aby nie zupełnie ciemno w izbie było... ciepłych łachmanów na siebie, wiele tylko ich mam nakładę, skurczę się na łóżku i jeżeli mogę, to pończoszkę robię, a jeżeli bardzo już palce skostnieją, pacierze mówię, albo tak sobie, o różnych różnościach medytuję. W wielkie mrozi, idąc spać, na kolderkę sobie tak dużo sianka nakładę, że aż głową w niem się schowam, a już w największe gdziekolwiek u dobrych ludzi prześpię się i dzień przesiedzę: to u pani pisarzowej, to u kucharzowej, to u którejś z parobkowych. Bo to wszyscy ci ludzie, królecuku mój, bardzo dobrego serca są i chętnie człowieka biedniejszego do siebie przytulają... Niech im pan Bóg Najwyższy wszystko dobre daj! a ja im za to, że mi czasem ogrzejają, a nakarmią, to pończoszkę robię, to ziołka od ka-

szlu, albo od kolek zbieram i suszę, to dzieci popilnuję, to przy kim chorym posiedzę... Co mogę, królecuku, co mogę, to i zrobię, przez wdzięczność, dla odświeżenia... ot jak! Nie pomiędzy wilkami! przecież żyję, pomiędzy ludźmi; to też ani zmarłam do tego czasu, ani głodem nie marlam, choć jak mogę obchodzić się swoim, ażeby nie dokuczyć i zbyt ciężko nie zadłużyć się... bo to, królecuku, brać od ludzi i nie oddawać, to grzech i wstyd... Z wodą to mi najgorzej; bardzo ciężko z dzbankiem na drabinę wchodzić... i obiadek też aby zgotować, codzień do pani pisarzowej chodzę muszę... Dobrze, że taka łaskawa i w swojej kuchni gotować pozwala, niech jej to pan Bóg wynagrodzi... tylko że znowu tam i nazad po drabinie... Jednakowoż, kiedy nie można inaczej, to i tak jeszcze potrafię... Stara ja, królecuku, ale jara!... cha, cha, cha...

Patrzyłem na nią, patrzyłem, słuchałem i czoło miałem w ogniu.

— Ale ten młody pan, który cię, babuniu, we dworze swoim, w takiej nędzy utrzymuje jest nikczemnikiem, nieprawdaż? dziwnym jakimś dla samego siebie głosem wymówił.

A ona, swój brunatny, węzłowaty palec do ust przykładając syknęła.

— Cccicho!

— Nikt nas nie słyszy...

— Czy słyszy, czy nie słyszy, królecuku, nie trzeba nigdy tak brzydko o ludziach mówić. Fi, królecuku, brzydkie takie słowo powiedziałeś i niesprawiedliwe... Czy my jego znamy, bezkę soli z nim zjedli, czy co? żeby tak zaraz i bluzgać: nikczemnik! nikczemnik!

Rozgniewała się tak, że aż jej chude a rumiane policzki zadrgały.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

= **Naznaczone** na wczoraj sprzedaż nieruchomości, zaległej Towarzystwu kredytowemu m. Warszawy w opłacie raty należnej, nie doszła do skutku, gdyż dług przed licytacją został spłaconym. Dziś odbył się na przed rejentem Michałem Przysieckim sprzedaż domu, położonego przy ulicy Świętojerskiej, a obciążonego pożyczką rs. 4,000. Licytacja rozpoczęła się od rs. 6,000.

= Na wczorajszym posiedzeniu wydziału ekonomiczno-administracyjnego w warszawskim Towarzystwie dobroczynności z pomiędzy złożonych deklaracji na dostawę węgla i drzewa dla zakładów Towarzystwa w roku bieżącym przyjęto ofertę kompanji francusko-włoskiej na dostawę węgla po 75 kop. korzec i p. Jezierskiego na dostawę drzewa sażeń, po rs. 13 kop. 50. Przyjęto do zakładu starców jednego mężczyznę i 2 kobiety.

= Wczoraj, o godzinie 11-ej, w lokalu przy ulicy Brzeskiej na Pradze, ofiarowanym bezinteresownie przez p. Różyckiego, opiekun ubogich cyrkułu XII-go, p. Piaszczyński, wspólnie z członkami rady opiekuńczej, rozpoczął wydawanie obiadów gorących ubogim, mieszkającym w obrębie tego cyrkułu. Obiadów wydano 60. W ciągu zimy obiady te wydawane będą codziennie od godz. 11-ej do 1-ej.

= Wczoraj wyszedł z druku skorowidz dni posiedzeń Towarzystwa dobroczynności w r. 1889-ym, obejmujący zarazem listę opiekunów ubogich, sale ochrony, czytelnie bezpłatne, kasy groszowe, lekarzy zakładów Towarzystwa, zakłady pod opieką Towarzystwa zostające i kasy pożyczkowe cyrkułowe.

= **Warszawskie Towarzystwo dobroczynności** zaprosiło do grona członków rady opiekuńczej ubogich cyrkułu XII p. Leonadę Socharską.

= Z powodu śmierci b. starszego urzędu zgromadzenia rzeźników warszawskich, Franciszka Sławińskiego, zarządzane zostały wybory, na których dotychczasowy podstarszy, p. Karol Tohn, powołany został na starszego; podstarszym zaś obrano p. Saturnina Bogackiego. Panowie ci na wspomnianych stanowiskach zostali obecnie zatwierdzeni przez J.W. Głównego naczelnika kraju na czas następującego trzechlecia, licząc od d. 29-go grudnia r. z.

= **Gubernator warszawski, generał-lejtnant baron Medem**, powrócił z urlopu i objął zarząd gubernji.

= **Z teatru i muzyki.**

* Na dzisiejszym wieczorze Towarzystwa muzycznego da się słyszeć artystyczna trójka, złożona z panien Tui, Grimmiger i Schmeman.

* Przedłużająca się niedyspozycja Zółkowskiego nie pozwala artyście ukazać się i dzisiaj na scenie. Z tego powodu w miejsce projektowanych trzech jednoaktowych komedji, w rzędzie których figurował nieoceniony „Benet”, daną będzie dzisiaj w teatrze Rozmaitości „Myszka” Paillerona.

= **Tombola.**

W dalszym ciągu na tombolę, odbyć się mającą w połączeniu z maskaradą na rzecz kasy pożyczkowo-wkładowej artystów teatrów warszawskich, następujące osoby nadesłały fanty: pp: Fela Kaftalowa i Dorota Rundo, Józefa Watke, tudeż pp: dr. Ignacy Baranowski, Izaak Benkel, Fr. Izdebski, Jan Krüger, Stanisław Ludwik Kronenberg, Józef Petruska, B. Śniechowski, Wilhelm Vorbrodt i firma Wandalin i Spółka.

Dla nieświadomych notujemy, że fanty należy nadsyłać na ręce wiceprezesa dyrekcji teatrów, r. st. Folanda.

= **Bal studencki.**

Słyszeliśmy, iż komitet zarządzający bal tegoroczny, stara się o urozmaicenie zabawy.

Powstał mianowicie projekt urządzania przed balu małego koncertu, w którym udział przyjąłaby i panna Russel.

O ile się projekt urzeczywistni—dotąd nie wiadomo.

Bal jednak i bez tego zapowiada się świetnie, a znaczna ilość biletów została już rozsprzedana.

Na balu będą podobnie, jak i w r. z., nadobne „fioraje”, które sprzedawać będą butonierki.

Miedzy fiorajami ma być i znana śpiewaczka, bawiąca w chwili obecnej w Warszawie.

Bal, jak wiadomo, odbędzie się 30-go b. m., w salach resursy kupieckiej.

= **Do Paryża.**

Wczoraj na posiedzeniu komitetu wystawy paryskiej odczytano następujące nowe deklaracje:

Braci Boczkowskich z Lublina (przrząd ratunkowy), fabryki cementu „Wysoka” zakładu rektyfikacji warszawskiego Towarzystwa oczyszczania spirytusu (wódki), Sigaliny (kefir i grzybki kefrowe), fabryki grzebieni i wyrobów z rogu, perłowej masy i t. d. Ludwika hr. Krasińskiego, fabryki cukru „Konstan-

cja”, p. Tworkowskiego (posadzki), Administracji dóbr Wysokie litewskie (nasiona zbóż), inżyniera Feliksa Ryckerskiego z Warszawy (architektura) i Eichlera z Międzyrzecza.

Po odczytaniu protokołu zakomunikowano obecnym cyrkularz komitetu głównego w Petersburgu, co do transportu powrotnego przedmiotów z Paryża bez cła; w sprawie tej komitet ogłosi z czasem wymagane formalności.

Komitet petersburski zaznacza nadto, iż z Petersburga wysła swoje okazy na wystawę 325, a z Moskwy 100 osób.

Ostateczny termin dostarczenia okazów przez osoby, chcące korzystać ze zniżonego frachtu, ustanowiono na d. 27-go lutego.

Wiceprezes Towarzystwa zachęty sztuk pięknych, p. L. Wrotnowski, zawiadamia komitet, iż listę obrazów, mających być wysłanymi na wystawę, będzie mógł podać dopiero w lutym, i zapytuje, czy komitet ponosi koszt przewozu obrazów, jak o tem była mowa poprzednio.

Postanowiono zwrócić się w tym względzie do petersburskiego komitetu.

Odczytano odezwę p. Stanisława Essmanna (firma Wawel) ofiarującego swoje usługi dla osób, szukających mieszkania i t. d. podczas wystawy; prof. Milicer zapytuje, czyby nie było pożytecznem wydanie oddzielnego specjalnego katalogu naszych wystawców na wystawie paryskiej w ruskim i polskim języku, na co warunki komitetu paryskiego pozwalają.

Komitet warszawski po zgodzeniu się na to w zasadzie, postanowił zwrócić się w tym przedmiocie do petersburskiego komitetu.

= **Dla starożytników.**

Jeden z tutejszych zwolenników majoliki sprowadził z Niemiec partję kafli i odwiecznego stylu i postawił z nich piec w gabinecie.

Piękna ta kolekcja ściągła uwagę ciekawych i godna byłaby reprodukcji w którym z pism ilustrowanych.

= **Długowieczność.**

Przed dwoma dniami zmarła w Warszawie wdowa po obywatelu Tekli Sitkiewiczowej.

Zmarła liczyła okragle 100 lat.

= **W roli żebraka.**

Ks. Nowakowski, wikariusz parafji na Koszykach, padł wczoraj ofiarą zuchwałego napadu.

Przechodząc ulicą Nowogrodzką, ks. N. został zaczepiony przez jakiegoś obdartusa, proszącego o jemużnę.

Ks. N. ulitowawszy się nad biednym, wydobyl woreczek, aby wręczyć mu datek pieniężny.

Mniemany żebrak rzucił się w tej chwili na księdza, wyrwał mu woreczek z ręki i zaczął uciekać.

Na krzyk ks. N. puścili się przechodnie w pogoni za łotrem i ujęli go niebawem.

Zuchwały łotr bronił się rozpaczliwie.

W pugilaresie znajdowało się kilkadziesiąt rubli, które złodziejowi odebrano i odprowadzono go do cyrkułu.

= **Znaczna strata.**

Jeden z handlarzy, bydła rogatego, a mianowicie Hersz Kantor, poniósł w tych dniach stratę, która stanowi dla niego ruinę majątkową.

Handlarz zakupił znaczną partję wołów opasowych i te miały być przypędzone do Olyki, stacji kolei brzesko-kijowskiej, dla dalszego transportu przez Warszawę do Łodzi.

Tymczasem przed dojściem do stacji wszystkie woły padły, a jak się okazało, zostały otrute wodą podczas popasu.

Handlarz więc stracił około 5,000 rs.

Niekazemnego postępku dopuścił się czeladnik rzeźniczy, Warman, który w ten sposób zemdlił się na Kantorze za to, iż odmówił mu ręki siostrzenicy.

Warman, po zatruciu wołów, zbiegł.

Mściwego truciiciela poszukują listami gońcami.

= **W uścisku.**

W szynku pod nrem 18-ym przy ulicy Bielniskiej zeszło się dwóch handlarzy ryb: Jankiel Zabłudowski i Moszek Hern.

Pomiędzy handlarzami wynikła sprzeczka a następnie bójka, wezwano więc pomocy policyjnej.

Sprytny Hern, nie chcąc być aresztowanym, podbiegł do Z. niby w zamiarze przeproszenia go, a rzuciwszy mu się na szyję, porwał go zębami za wargi i ugryzł mu kawał ciała.

Z. z bólu upadł na podłogę zemdlony, a gdy rzucono mu się na ratunek, Hern skorzystał z zamieszania i zbiegł.

= **Przez zazdrość.**

Zamieszkała na Woli Józefa Królowa, przyszedłszy do Agnieszki Bojarskiej, poczęła czynić jej gorzkie wymówki za balaucenie męża.

Bojarska, nie zaprzeczając, iż prowadzi romans, zagroziła Królowej, iż skłoni jej małżonka do opuszczenia żony.

Wówczas Królowa pochwyciła stojący garnek z ukropem i wylała takowy na Bojarską.

Oparzona straszliwie kobieta straciła przytomność.

Skutki poparzenia są ciężkie i życiu Bojarskiej grozi niebezpieczeństwo.

= **Przejechanie.**

Wczoraj po południu, na rogu ulic Świętokrzyskiej i Mazowieckiej, powożący wozem roboczym № 223, najechał na przechodzącego Noecha Lipskiego, zamieszkałego przy ulicy Marjańskiej pod nrem 9-ym i zranił go w bok.

Nieostrożnego woźnicę aresztowano.

= **Nagła śmierć.**

W dniu wczorajszym na podwórzu domu pod nrem 141-ym przy ulicy Marszałkowskiej, weszła jakaś kobieta, która padła na bruk, nagle życie zakończyła.

Okazało się, że jest to Tekla Gugerowa, licząca 80 lat. Zwiłki G. zabezpieczono na miejscu do zejścia władz dowo-policyjnych.

= **Zaczadzenia.**

Feliks Godlewski, zarządzający składem węgla przy ulicy Złotej pod nrem 48-ym, śpiąc w kantorze, uległ zaczadzeniu.

Wypadek nastąpił wskutek wczesnego zatkania pieca.

Godlewskiego odwieziono do szpitala Dzieciątka Jezus.

Nocy onegdajszej w domu kolonisty Nowakowskiego na Kępie Nadwiślańskiej pod Warszawą, skutkiem tej samej nieostrożności, uległo zaczadzeniu aż siedm osób.

Wszystkich zdołano do zmysłów przyprowadzić, lecz troje najmłodszych dzieci tak się rozchorowało, iż niema nadziei, aby je można było przy życiu utrzymać.

NOTATNIK TERMINOWY

— Jutro, o godz. 6-ej wieczorem, w sali posiedzeń magistratu warszawskiego, odbędą się wybory z grona kupców, należących do zgromadzenia kupieckiego warszawskiego, na czterech członków sądu handlowego warszawskiego i tyluż ich zastępców, w miejsce wychodzących po ukończeniu terminu tych obowiązków. Prawo głosu mają kupey, opłacający świadectwa gildyjne i należący do zgromadzenia kupieckiego.

— Jutro, w rządzie gubernjalnym warszawskim, odbędą się licytacje na naprawę dróg: 1) kutnowsko-łęczyskiej i kutnowsko-płockiej, kutnowsko-młogoszyńskiej, krosniewicko-gostyńskiej i żychlińsko-gombińskiej od rs. 5,535 kop. 61; 2) żychlińsko-młogoszyńskiej od rs. 1,632 kop. 52; 3) pniewsko-przyzorskiej od wsi Cieplesze do stacji Pniewo od rs. 1,716 kop. 15; 4) łęczysko-nieszawskiej od rs. 2,054 kop. 52; 5) w pow. nieszawskim od rs. 3,015 kop. 70.

— Jutro, w biurze powiatu nowoaleksandryjskiego, odbędą się licytacje na odbudowanie trzech mostów na trakcie drugorzędnej od osady Nowa Aleksandria do wsi Życzyn od rs. 2,089 kop. 40.

— Jutro, w warszawskim okręgowym urzędzie artylerji, skim, odbędzie się licytacja na dostawę amunicji wraz z wszelkimi przyborami dla oddziału artylerji w Brześciu litewskim, wadur, 600 rs.

— Do jutra przyjmowane będą w radzie miejskiej warszawskiej dobroczynności publicznej podania o dopuszczenie do konkursu na posadę nadetatowego ordynatora chorób dziecięcych w szpitalu Dzieciątka Jezus. Egzamin odbędzie się dnia 31-go b. m.

— Jutro odbędzie się licytacja na sprzedaż drzewa z lasu rządowego w magistracie m. Chmielnika, pow. pińczowskiego, gub. kieleckiej, z poręb leśnictwa sztydłowskiego, od rs. 5,005.

— Jutro, w zarządzie komunikacji lądowych i wodnych w Warszawie i równocześnie w biurze powiatu pułtuskiego, odbędzie się licytacja, a d. 28-go b. m. przetarg na trzyletnią dzierżawę mostowego i przewozowego z mostu na rzecę Narwi, pow. pułtuskiego, od rs. 5,210 rocznie.

— Jutro, w mieszkaniu p. Hinzla, starszego zgromadzenia organistrów, przy ulicy Nowy-Swiat pod № 1-ym, zbiorą się na półroczną sesję członkowie tegoż zgromadzenia.

— W mieszkaniu p. Haubolda przy ulicy Mazowieckiej pod № 10-ym zbiorą się jutro na kwartalną sesję majstrowie tapi-cersey.

„Hus, prowadzony na stos”.

Przed trzema laty w salonie Towarzystwa sztuk pięknych wielkie budził wrażenie obraz pędzla czeskiego malarza Brozika, przedstawiający „Husa przed sądem”.

Dziś wystawiono w salonie Krywulca płótno szwedzkiego malarza Hellquista, przedstawiające rozwiązanie sytuacji, która się tam zaczęła: „Husa, prowadzonego na stos”.

Tło kompozycji wyobraża płaszczyznę z murami zamku Gottlieben nad jeziorem bodeńskim, gdzie Hus przez trzy miesiące, poprzedzające straszliwą egzekucję, przebywał w więzieniu.

Droga, wiodąca z zamku, posuwa się procesja, złożona z członków kongregacji, kroczących pod baldachimem w otoczeniu niższego duchowieństwa; z obywateli, sprzyjających reformatorowi, lecz nie śmiejących objawiać swoich sympatyj; a wreszcie z tłumu bezmyślnego a żądnej krwawego widowiska gawiedzi.

Na czele orszaku, w towarzystwie zamaskowanego kanta, z rękoma, skrępowanymi powrozem, odziany w płowiczystą białą szatę, stąpa skazaniec.

Na jego głowę włożono hańbiącą czapkę, zamalowaną postaciami, wyobrażającymi diabłów, z napisem „Herezjarcha”.

Pogrążony w zamyśleniu mędrzec nie zwraca uwagi na otoczenie.

Po lewej stronie obrazu, w pobliżu zbliżającej się grupy, stoi przygotowany stos, a na nim słup o żelaznych obręczach.

Czerń, pozbawiona ludzkich uczuć, co można rozpoznać z twarzy, wykrzywionych dziłą złością, gorliwie zbiera rozrzucony na polu chrust dla powiększenia stosu, mającego niebawem pochłoniąć ciało głosiiciela nowych idei.

Inni pięściami grożą offerze.

Historyk tak opisuje tę chwilę:

Gdy biskupi, towarzyszący skazanemu, oddali go w re-

ce kata, mówiąc: „Duszę twoją oddajemy na zatracenie”, Hus zawołał: „A ja oddaję moją tobie, Jezu Chryste, któryś ją zbawił”.

Wyprowadzony na miejsce kaźni, podziękował dozorcę, a następnie głośno odmówił psalm 51-szy i 53-ci, powtarzając często słowa: „Panie, w twoje ręce oddaję duszę moją!”

Gdy go przywiązano do pala, a na szyję założono kajdany, rzekł:

— Chętnie niosę te okowy dla Pana mego, Jezusa Chrystusa. — Wezwany, aby się wyrzekł błędu, zawołał: „Nie poczuwam się do żadnego!”

Po tej odpowiedzi zapalono stos, a Hus zawołał głośno: „Jezu Chryste, Synu Boży, zmiłuj się nademną!” — i powtarzał je dopóty, dopóki dym i płomień nie ogarnęły jego twarzy.

O godz. 11-ej zrana zamilkły na wieki usta reformatora.

Popiół Husa wrzucono do rzeki Renu.

F. R.

NEKROLOGJA.

† S. p. Leos Rembowski, 8-mio miesięczny, zmarł w Bogu dnia 20-go stycznia 1889 r. Wyprowadzenie zwłok na ementarz powązkowski z mieszkania przy ulicy Pańskiej № 44 nastąpi w 23-im b. m. (dziś), o godzinie 10-ej rano. — 269

† Dnia 24-go stycznia, to jest we czwartek, jako w rocznicę śmierci s. p. Jana Orzeł, b. kasjera gub., odprawiona będzie wotywa o godzinie 11-ej zrana, w kościele św. Józefa Oblubienica (po-karmelickim) na Krakowskim-Przedmieściu, na którą rodzina zaprasza krewnych i przyjaciół. — 270

† Za duszę s. p. Michała Brzozowskiego, jako w 8-ma rocznicę śmierci, odbędzie się wotywa w dniu 24-y b. m., to jest we czwartek w kościele św. Antoniego, o godzinie 9-ej i pół zrana, na którą wdowa z dziećmi zaprasza krewnych i przyjaciół. — 262

† Dnia 24-go stycznia, to jest we czwartek, jako w rocznicę imienin s. p. Pauliny Zielińskiej, odbędzie się żałobne nabożeństwo w kościele św. Antoniego przy ulicy Senatorskiej, o godzinie 10-ej i pół zrana, na które rodzina zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych. — 267

Z ostatniej poczty.

Poznań 22-go stycznia. — Członkowie komisji kolonizacyjnej zjechali się wczoraj na posiedzenie, które się odbyło w gmachu rejencyjnym pod przewodnictwem naczelnego prezesa, hr. Zedlitz.

Poznań 22-go stycznia. — Landrat powiatu pleszewskiego wzywa w *Tygodniku powiatowym* obywateli powiatu, aby napisy na wozach umieszczali wyłącznie w języku niemieckim. Landrat podciąga te napisy pod ustawę o języku urzędowym. W sprawie tej zapadło już w innych powiatach kilkanaście wyroków, zwalniających obwinionych od przymusu umieszczania tablic niemieckich. W Prusach każdy wóz, nie służący wyłącznie do przewożenia osób, ma po lewej stronie tablicę, na której wypisane jest nazwisko właściciela, miejsce zamieszkania i powiat. Wozy dominjalne muszą nosić jeszcze numer bieżący.

Telegramy „Kurjera Warszawskiego”

Petersburg 22-go stycznia (Tel. Aj. półn.) — *Petersb. wiedz.* donoszą, że gubernator orłowski oświadczył jeleckiemu marszałkowi szlachty, iż przy złożeniu przez ministra finansów Najjaśniejszemu Panu raportu o wiernopoddanym telegramie ziemstwa jeleckiego z powodu otwarcia elewatora Jego Cesarska Mość wyraził nadzieję, że przedsięwzięcie ziemstwa jeleckiego wielce się przyczyni do rozwoju rolnictwa i handlu w środkowych okręgach Rosji.

Petersburg 22-go stycznia. (Tel. Aj. półn.) — *Grażdaninowi* donoszą z Bułgarii z bardzo wiarogodnego źródła, że prowadzi się tam czynna propaganda katolicyzmu. Niedawno dwaj emigranci, usłyszawszy o amnestji, wrócili do ojczyzny, ale ich niezwłocznie osadzono w więzieniu i udręczano. Księża, odwiedzający ich pod pozorem miłosierdzia mówili, że jeśli przyjmą katolicyzm, cierpienia ich ustana. Jeden przyjął katolicyzm, drugiego zaś, który oparł się, na pół martwego wywieziono nie wiadomo dokąd. Cała Bułgaria przepełniona jest jezuitami.

Petersburg 22-go stycznia. (Tel. Aj. półn.) — Ogłoszony został ukaz Najwyższy, wskazujący, w jaki sposób mają być stosowane przepisy z d. 14-go marca 1887-go r. do właścicieli kopalń w Królestwie Polskim. Treść nowego ukazu jest następująca: 1) Cudzoziemcy, oraz zorganizowane na zasadzie praw zagranicznych towarzystwa i spółki handlowe i przemysłowe, władające na mocy odpo-

wiedniego zezwolenia gruntami w Królestwie Polskim, mogą nadal otrzymywać powierzchnie gruntów dla wydobywania ciał kopalnych tylko w obrębie swych posiadłości i bez prawa nabywania w tym celu sąsiednich majątków. Nabywanie zaś przez wzmiankowane osoby i towarzystwa nowych powierzchni do eksploatacji w obrębie majątków, do nich nie należących, chociaż co do ustąpienia rzeczonych powierzchni nastąpiła poprzednio dobrowolna zgoda ich właścicieli, pozostaje nadal wzbronionem.

2) Cudzoziemcy oraz towarzystwa i spółki, utworzone na podstawie praw zagranicznych, które otrzymały w Królestwie Polskim przed wydaniem przepisów z d. 14-go marca 1887-go r. przestrzenie ziemi do wydobywania ciał kopalnych, lub które nabyły przed wydaniem rzeczonych praw od innych osób lub towarzystw prawo do eksploatacji, zachowują je nadal bez względu na to, czy zostały im już wydane odpowiednie akty, czy też jeszcze nie, wszelkie prawa nadane im przez Najwyżej zatwierdzoną w d. 28-ym czerwca 1870-go r. ustawę o poszukiwaniach górniczych i wydzielaniu powierzchni w celach eksploatacji, a mianowicie prawa co do zajęcia i obowiązkowego wywłaszczenia gruntów, potrzebnych do eksploatacji wydzielonych im powierzchni, tak w granicach tych powierzchni, jak i po za ich obrębem. Rozmiary oraz położenie potrzebnych do robót górniczych gruntów, leżących po za obrębem wydzielonych powierzchni, wyznacza w każdym oddzielnym wypadku miejscowa władza górnicza.

3) Cudzoziemcy oraz towarzystwa, utworzone na podstawie praw zagranicznych, które porobiły odkrycia przed wydaniem przepisów z d. 14-go marca 1887-go r. mogą przelać aktami notarialnymi prawa swoje, co do poczynionych odkryć i starań, na podanych ruskich, przyzem ci ostatni otrzymują prawa do eksploatacji na zasadzie podań i odkryć swych poprzedników. (Aj. półn.)

Aschabad 22-go stycznia. (Tel. Aj. półn.) — Depesza urzędowa głosi: Zima jest istotnie mroźna, lecz ludność nie cierpi strasznie a tylko ponosi niedogodności, wypływające z długotrwałych mrozów. Chorób nie ma. Wielbłądy i bydło nie pada z powodu braku pożywienia. Cukier w składach Brodskiego sprzedaje się po 7 rs. za pud; nafta w składach sprzedawana jest po rs. 1 kop. 10; w sprzedaży zaś detalicznej dochodzi do 1 rs. 70 kop. za pud. Wiadomość, że w stepach leżą całe stada kóz, jest zmyślona.

Wiedeń 22-go stycznia. (Tel. Aj. półn.) — Ks. Aleksander Battenberg udał się na dłuższy pobyt do Wenecji.

Berlin 22-go stycznia. (Tel. pryw. K. W.) — Cesarz przyjął wczoraj prezydium sejmiku pruskiego; w rozmowie unikał wszelkich aluzji politycznych.

Berlin 22-go stycznia. (Tel. pryw. K. W.) — Rada związkowa przyjęła na posiedzeniu dzisiejszym ustawę o kredycie dwumiljonowym na wyprawę afrykańską.

Berlin 22-go stycznia. (Tel. pryw. K. W.) — Prezydium stronnictwa zachowawczego powzięło uchwałę, wypierającą się wspólnictwa ze stanowiskiem opozycyjnem *Kreuzzeitung* i postanowienie to swoje zamierza zakomunikować cesarzowi i ks. Bismarkowi.

Monachjum 22-go stycznia. (Tel. pr. K. W.) — Król Otto bawarski ma się znacznie lepiej. Pozwoliło mu jeździć samemu powozem; lekarz znajduje się w drugim.

Sztrassburg 22-go stycznia. (Tel. p. K. W.) — Wielki pożar zniszczył dziś wielkie koszary Mann-teufela.

Paryż 22-go stycznia. (Tel. Ajencji półn.) — Izba deputowanych uchwaliła 369 głosami przeciw 169 nową ustawę wojskową. Podczas rozpraw, minister wojny Freycinet, odpowiadając na zarzuty prawicy, że ustawa nakłada nowe ciężary na ludność, dowodził konieczności uchwalenia ustawy w interesie obrony kraju. Francja musi celem zabezpieczenia swoich granic posiadać trzy miliony żołnierzy.

Ateny 22-go stycznia. (Tel. spec. K. W.) — W Sparcie było silne trzęsienie ziemi. Trzysta do-

mów runęło. Z Azji Mniejszej nadchodzą również wiadomości o trzęsieniu ziemi.

Konstantynopol 22-go stycznia. (Tel. pryw. Kurj. Warsz.) — Egzarcha bułgarski w rozmowie z wielkim wezyrem Kiamilem baszą pochwalił zachowanie się synodu sofijskiego w obec księcia Ferdynanda. (Aj. półn.)

Nowy Jork 22-go stycznia. (T. p. K. W.) — W Saint Paul (w stanie Minnesota) spronął gmach opery.

Proces kukizowski.

Lwów 22-go stycznia. (Tel. spec. Kurj. War.) — O godzinie w pół do dwunastej rozpoczęło się przesłuchanie księdza Tchórnickiego. Prowadzą go pod ręce. Jestto słuszny, sympatyczny starzec o pięknej twarzy. W audytorjum silne wzruszenie.

Świadek, usiadłszy, opiera się na łasce. Przysięgę składał już w śledztwie. Słuch ma przytępiony, dlatego przewodniczący trybunału ciągle nachyla się ku niemu.

Ks. Tchórnicki zeznaje, iż nigdy nie podejrzewał Strzeleckich o zamach na jego osobę. Twierdzi, że po napadzie, umywszy się, poszedł mszę odprawić. „Żli ludzie to zrobili!”, powtarza kilkakrotnie. Zeznaje, że dla lekarza Schmidta sam dawał pieniądze. Strzeleckiej na przechowanie pieniędzy nie dawał, zapisu nie żądała, ani też nikomu nie przyrzekał. Komu zapisze majątek, powie aż w chwili skonań. Strzelecki był pustak i hulaka.

Strzelecka prostując twierdzenie świadka, przypomina mu: „Przecież ksiądz dałeś mi pieniądze na przechowanie.” Ksiądz szybko podchwytuje: „Ale nie darowałem!” (Tu zachodzi oczywista sprzeczność z tem, co świadek mówił przed chwilą; przyp. red.)

Strzelecka zapytuje dalej: „Czy ksiądz nas podejrzewał? Czy myśli, że go zabijałam, okradłam? Niechże ksiądz patrzy na naszą biedę!”

Ksiądz Tchórnicki: „To godna pani! Nigdy nie myślałem tak i nie myślę, ale — zbyt miła dla dzieci!”

W dalszym ciągu wyraża świadek przypuszczenie, że wypadek zaszedł w porze mniej więcej pomiędzy pół do dwunastej a pół do pierwszej. Ksiądz świecił wówczas.

Zmęczony badaniem, ksiądz Tchórnicki prosi o przerwę dla wypoczynku i powtarza wciąż machinalnie „żli ludzie zrobili.”

Po przerwie ks. Tchórnicki oświadcza, iż żadnych pretensji do podsądnych niema; jedynie Strzeleckiemu zarzuca, że żył lekko i grywał wysoko w Kasynie. Wyznaje, że obawia się o losy swoich pieniędzy, i z tego powodu w nocy sypiać nie może. Szpanga nazywa „szpicubem.” Na niektóre pytania odpowiada dość jasno, co do innych bałamuci. Szpangowi zarzuca, iż od Strzeleckiej żądał darowania 50 korey kartofli.

Szpang energicznie zaprzecza.

Trybunał zastrzega sobie raz jeszcze przesłuchać ks. Tchórnickiego.

Sędzia przysięgły, Topolnicki, imieniem ławy wnosi niezwłocznie wydanie depozytu ks. Tchórnickiemu i chce wniosek ten motywować. Prokurator Girtler prosi o wzbronienie motywowania, prezes sądu przychylił się do wniosku prokuratora, oświadczając, że trybunał powęźmie w tej mierze uchwałę.

Żądanie Topolnickiego tłumaczy się w ten sposób. Przysięgli są przekonania, że ks. Tchórnicki po odebraniu depozytu uwierzy dopiero, że majątek jego nie zginął. Wówczas może przyzna, że oddał Strzeleckiej pieniądze do przechowania. Przysięgli sądzą, że ks. Tchórnicki identyfikuje przechowanie z darowizną, dlatego obawia się przyznać, że pieniądze powierzył Strzeleckiej. Zwrócić jeszcze wypada uwagę na zeznanie ks. Tchórnickiego, że ile razy wyjeżdżał do Lwowa, kluczyki od szafy z pieniędzmi powierzał Strzeleckiej.

ski i Antoni Pietkiewicz (Adam Płuc)